

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП

К.е.н., доцент *Н.В. Почерніна* Почерніна Н.В.
« 20 » 11 2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о.зав. кафедри

д.е.н., проф. *С.В. Кальченко* С.В. Кальченко
« 20 » 11 2019

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

З дисципліни «Аналіз галузевих ринків» (обов'язкова)
Для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»
Форма навчання денна
Кількість кредитів 5
Курс 2; 3+1С
Семестр 3; 5
Змістовних модулів (підсумкових модульних контролів) – 2
СРС 100
Форма контролю екзамен
Загальна кількість годин 150 годин

2019 – 2020 н.р.

«Аналіз галузевих ринків». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь.: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 7с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Аналіз галузевих ринків» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь, 2019.

Розробник (и): Краснодєд Т.Л., к.е.н., доцент

Рецензент: Єременко Д.В., д.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № 6 від «10» 11 2019 року

В.о. зав.кафедри

д.е.н., проф. С.В.Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № 5 від «10» грудня 2019 року

Голова, доц. А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення	
Назва дисципліни	Аналіз галузевих ринків
Статус дисципліни	Обов'язкова
2. Інформація про викладача	
Викладач (і)	Краснодєд Тетяна Леонідівна, к.е.н., доц., кафедра БКМТ http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/krasnoded-tetyana-leonidivna/
Е-mail викладача	tetiana.krasnodied@tsatu.edu.ua
Веб-сайт курсу	http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=940 (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)
Майбутньому фахівцю доцільно вивчати дану навчальну дисципліну, оскільки особлива увага приділяється законам та принципам функціонування сучасних регіональних, національних, світових ринкових структур.	
3. Мета викладання дисципліни	
Мета курсу - розвиток і поглиблення навичок економічного аналізу та оцінки поведінки підприємств в умовах різних типів ринкових структур та галузевої політики держави	
4. Завдання вивчення дисципліни	
Завдання курсу: допомогти оволодіти основними закономірностями функціонування різних ринків; надати уявлення про основи аналізу галузевих ринків; представити сучасні методи регулювання різних типів ринку; надати уявлення про ринковий механізм та ринкову кон'юнктуру; показати діяльність господарюючого суб'єкта в умовах ринкової концентрації і монопольної влади; встановити мотиви зливання та поглинання підприємств на галузевих ринках; дослідити шляхи вдосконалення державної галузевої політики на галузевих ринках; представити роль різноманітних економічних ресурсів на галузевих ринках; надати уявлення про особливості функціонування ринків різного економічного призначення в Україні тощо.	
5. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)	
знання	показати знання та розуміння теоретичних основ функціонування ринків різних рівней
уміння	РН13: ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники РН16: вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах
комунікація	аналіз сучасних тенденцій на галузевих ринках різного рівня; характеристика ринків в залежності від економічного призначення - ринків товарів і послуг, фінансів, інвестицій, технологій та праці
soft skills	здатність аналітично та раціонально мислити в умовах динамічної еволюції та розвитку ринкових механізмів
Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:	
КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки	
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	
СК 6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач	
СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів	
СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних	

ситуацій, пропонувати способи їх вирішення							
6. Пререквізити							
Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни		Економіка, Економічна теорія, Макроекономіка, Інфраструктура товарного ринку, Економетрія					
7. Постреквізити							
Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни		Мікроекономіка, Кон'юнктура світових ринків, Макроекономічна політика, Економічна діагностика					
8. Структура курсу							
Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк.	лаб.	пр.	СРС	
МОДУЛЬ І. ЕКОНОМІКО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ							
1	лекція	ТЕМА 1. Теоретико-методологічні засади дослідження галузевих ринків	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 1. Теоретико-методологічні засади дослідження галузевих ринків	-	-	2	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 1. Теоретико-методологічні засади дослідження галузевих ринків	-	-	-	8	2
2	лекція	ТЕМА 2. Кон'юнктура ринку. Аналіз конкурентного середовища на товарних ринках	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 2. Кон'юнктура ринку. Аналіз конкурентного середовища на товарних ринках	-	-	4	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 2. Кон'юнктура ринку. Аналіз конкурентного середовища на товарних ринках	-	-	-	8	2
3	лекція	ТЕМА 3. Державне регулювання галузевих ринків	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 3. Державне регулювання галузевих ринків	-	-	2	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 3. Державне регулювання галузевих ринків	-	-	-	8	2
4	лекція	ТЕМА 4. Фірма в економіці галузевих ринків. Процес злиття та поглинань фірм на ринках	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 4. Фірма в економіці галузевих ринків. Процес злиття та поглинань фірм на ринках	-	-	4	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 4. Фірма в економіці галузевих ринків. Процес злиття та поглинань фірм на ринках	-	-	-	8	2
5	лекція	ТЕМА 5. Бар'єри входження фірм на галузеві ринки	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 5. Бар'єри входження фірм на галузеві ринки	-	-	2	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 5. Бар'єри входження фірм на галузеві ринки	-	-	-	8	2
6, 7	Самостій	Підготовка до написання ПМК І	-	-	-	10	-

	на робота						
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовим модулем I	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 1 – 74 год.</i>			10	-	14	50	35
МОДУЛЬ II. АНАЛІЗ ГАЛУЗЕВИХ РИНКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ ОБ'ЄКТІВ							
8	лекція	ТЕМА 6. Аналіз ринку продукції агропромислового комплексу країни	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 6. Аналіз ринку продукції агропромислового комплексу країни	-	-	4	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 6. Аналіз ринку продукції агропромислового комплексу країни	-	-	-	8	2
9	лекція	ТЕМА 7. Аналіз ринку праці та трудових ресурсів суспільства	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 7. Аналіз ринку праці та трудових ресурсів суспільства	-	-	2	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 7. Аналіз ринку праці та трудових ресурсів суспільства	-	-	-	8	2
10	лекція	ТЕМА 8. Аналіз ринку нерухомості	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 8. Аналіз ринку нерухомості	-	-	4	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 8. Аналіз ринку нерухомості	-	-	-	8	2
11	лекція	ТЕМА 9. Аналіз ринку земель та регулювання ринкового обігу земельних ділянок	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 9. Аналіз ринку земель та регулювання ринкового обігу земельних ділянок	-	-	2	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 9. Аналіз ринку земель та регулювання ринкового обігу земельних ділянок	-	-	-	8	2
12	лекція	ТЕМА 10. Аналіз ринку послуг	2	-	-	-	-
	практика	ТЕМА 10. Аналіз ринку послуг	-	-	4	-	3
	самостій на робота	ТЕМА 10. Аналіз ринку послуг	-	-	-	8	2
13, 14	Самостій на робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовим модулем I	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 2 – 76 год.</i>			10	-	16	50	35
<i>Екзамен</i>							30
<i>Всього з навчальної дисципліни – 150 год.</i>							100

9. Методи та форми навчання

Форми навчання:

✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;

✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне.

Методи навчання:

За організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання розрахункових завдань);

За видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція-бесіда); практичні заняття (індивідуальні та

групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
 За мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
 За контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК);
 За формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

10. Політика курсу

Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.

Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.

Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу

11. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – бали за екзамен. Результати поточного та рубіжного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом (за 100-бальною шкалою). Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ».

Критерії оцінювання підготовки, виконання та захисту практичного (семінарського) заняття при максимальній оцінці в 5 балів яке включає самостійну роботу (40% або 2 бали з них – це самостійна робота):

5 балів – дуже добре опрацьовано теоретичний матеріал, надані розгорнуті відповіді на контрольні питання, якісно оформлена практична робота, відповідь за темою заняття повна та аргументована, студент дає чіткі відповіді на додаткові запитання із наведенням прикладів;

4 бали - опрацьовано теоретичний матеріал, надані відповіді на контрольні питання, якісно оформлена практична робота, відповідь за темою заняття повна та аргументована, студент дає відповіді на додаткові запитання;

3 бали - опрацьовано теоретичний матеріал, надані відповіді на контрольні питання, якісно оформлена практична робота, відповідь за темою заняття повна та аргументована але зустрічаються незначні неточності;

2 бали - опрацьовано теоретичний матеріал, надані відповіді на контрольні питання, якісно оформлена практична робота, відповідь за темою заняття повна та аргументована але зустрічаються незначні неточності, нелогічність викладу матеріалу та пояснень явищ;

1 бал - опрацьовано теоретичний матеріал, не в повному обсязі надані відповіді на контрольні питання, практична робота оформлена з неточностями, відповідь неповна або невірна;

0 балів - тема заняття не опрацьована, відсутні відповіді на контрольні питання, відповідь відсутня або неправильна.

Критерії оцінювання підсумкового контролю з модулів 1 і 2

Засвоєння матеріалу, що викладається на лекціях, контролюється при проведенні модульних контролів.

Модульний поточний контроль знань за змістовими модулями зважаючи на форму навчання,

специфіку спеціальності, потоку, групи, ступінь підготовленості та активності групи, продемонстрованих на практичних заняттях, може включати (у різній кількості та співвідношенні): теоретичні запитання нормативного або проблемного характеру; тестові завдання; графоаналітичні та інші завдання.

Максимальна оцінка за виконання модульної контрольної роботи (ПМК) – 10 балів за кожен змістовий модуль. ПМК здійснюється по варіантам, завдання яких складено таким чином, щоб у повній мірі забезпечити самостійність роботи студента під час контролю. Загальна кількість варіантів – 30. Кожен варіант складається із п'яти завдань однакового ступеня складності. Тому кожне завдання оцінюється у 2 бали. Бали нараховуються по кожному завданню в залежності від відсотка правильних відповідей на нього. В кінці підсумовується загальна кількість балів по всім завданням: 10 балів – 95-100% відповідей вірні; 8 балів – 75-80% відповідей вірні; 6 балів – 55-60% відповідей вірні; 4 бали – 35-40% відповідей вірні; 2 бали – 15-20% відповідей вірні; 0 балів – менше 15% відповідей вірні

12. Інформаційний пакет по дисципліні

Рекомендована література

1. Розанова, Н. М. Экономика отраслевых рынков : учеб. пособие/ Н. М. Розанова. — М. : Высшее образование, Юрайт — Издат, 2011. – 906 с.
2. Рой Л. В. Анализ отраслевых рынков: учебник/ Л. В. Рой, В. П. Третьяк. – М: Инфра, 2008. – 442 с.
3. Денисова С.С. Економіка галузевих ринків: Навчальний посібник/ С.С. Денисова, А.В. Селюк. - Тюмень: Видавництво ТюмГУ, 2009. - 218 с.
4. Тарануха Ю.В. Теория отраслевых рынков (в структурно-логических схемах; учебно-методическое пособие/ Ю.В.Тарануха; под общей ред. д-ра экон. наук, проф. А.В.Сидоровича; МГУ им. М.В.Ломоносова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Дело и Сервис, 2009. – 15 п.л.
5. Точилін В. О. Формування галузевих ринків України: перехідний період/ В.О. Точилін, Т.П. Загорська, В.Е. Лір, Т.О. Осташко, Н.М. Міщенко; В.о. НАН України. Ін-т економіки та прогнозування; За ред. В. О. Точилін.– К.: Фенікс, 2004. – 332 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри БКМТ
4. Сайт кафедри БКМТ <http://feb.tsatu.edu.ua/department/department-of-economics/>
5. Джерела Інтернет